

عمل وسیعی و فکر و اعتقاد گذرانده اند . و در این قرائت میفهای آنچه را که نظر عالمی طائفه ای از طوائف در تطور مدنیت بکار برده است و فکریرا ادراک هیفهایم که امور خودرا اداره نموده و امروز بهتر از کتب ادب و غیره معرف ملل قدیمه هصری است ، گرچه این آثار با عظمت غالباً محسن شئون مخصوص نامهات یا پادشاهی یاد بود مردمانست ولی در این خصوصیت نماینده یک حقیقت دیگری هم هست و آن حقیقت عبارت از این است که هصریان قدیم خواسته اند اثربنادگار گذارند که جاویدان باشد و بن همیونها موجوداییکه این از آنان بوجود میآیند و باقی نمی‌مانند بمردمی داشته باشند .

سید صالح

اسناد و نوشته‌جات تاریخی

دو مکتوب

مکتوب اول : اعضاي رتمستر کیکاچینکوف روسی رئیس اثرباد طهران که از طرف حکومت و نوق الدوله هاموریت قلم و قمع جنگلیهارا یافته بود
امروز مکتوب زانی جواری است که دریافت نموده است

تاریخ ۲۱ ذی‌حجہ الیام ۱۳۳۷

جناب ... میرزا توچلخان

از آنجائیکه دولت علیه ایران شخص مرا که رئیس اثرباد طهران و چند سال است نایران بدولتی و راستی خدمت گذار هستم جهت قلم و قمع ریشه فساد جنگل تعیین فرموده و این مسئله قطعی است و کسانی هم که با شما همراهی میکنند اطلاع کامل داریم بجزای خود خواهند رسید بجهت اعلان که سردسته این جماعت هستید اعلام میشود بعون الله تعالی ریشه و مبدع فساد را از صفحه کیلان کنده و مضمحل خواهم نمود لیکن محسن اینکه شخص شما وطن را بران خواه و عاقل و نیک نفس معرفی شده اید لازم است بشما

خاطرنشان شود هرگاه جنابعالی را در محکمه عدل الهی حاضر نمایند و سؤال شود که آنچه خسارت و تلفات باهالی بیچاره از بدوالی ختم وارد آمده است سؤول درگاه الهی کیست که ان هیکتنم که انصاف خواهید داد و شرمنده خواهید شد بدینهی است انسان کامل برای فایده موهوم راضی بدین مسؤولیت بزرگ نمیشود و نیز بعن هم اینطور دستگیر شده است که با آن صفات عالی شما برای شخص خود راضی باذیت مسلمین بیچاره نخواهید بود لذا با کمال اطمینان و قول شرف نظامی و خدای یکتا قسم است چنانچه باردوی قزاق ایران و بمن پناهنده شوی و حرف هررا بپذیری قول میدهم که وسائلی فراغم داریم که بقیه عمر خود را با کمال احترام و با مشاغل عالی با آن و دکی زندگانی نمائی و این قول آنهاست که در این ورقه بشما داده میشود بوحدانیت خدا حق است تازمانیکه آسایش شما را در پیشگاه اعلیحضرت همیونی و اولیای دولت علیه ایران فراغم و بعمل نیاورم شخص جنابعالی و کسانیکه شما با آنها اطمینان دارید و اطمینان میدهید در اردوی قزاق مثل یک نفر مهمان عزیز میباشد و مصدق آیه شریفه اکرم الضیف واو کان کافرا و نیز چنانچه بخواهید غیر این مسئله حرفی داشته باشید خوبست محلی را برای ملاقات حرف آخر معین دارید که در آن محل باشما علاقاتی بشود که رفع اشتباهات افواهی شده باشد

ليلة ٢٢ شهر ذي الحجه الهمام ١٣٣٧ هو الحق

حنا ... رئیس از بیاد طهران رئیس‌جمهور چینگو ف

دیر آمدی ای نگار سرمست : از صدر تاذیل مرقومه مورخه ۲۱ شهر جاری را با دیده دقت دیدم . بخده بکلامات شغل فریبانه ایفاء و اتباع این دولت که منفور ملت‌اند فریفته نخواهم شد . از این پیشتر نمایندگان دولت انگلیس با وعده که بسا برین دادند و بیکبارگی قبله هالکیت ایران را گرفته تکلیف کردند تسلیم نشدم مرا تهدید و تطمیع از وصول به معشووق دا مقصودم باز نخواهد داشت . وجود ائمہ میکنند در

استخلاص مولد و موطنم که گرفتار چنگال فهاریت اجنبی است کوتاه شد
کنم . شما میفرهائید نظام نظر احق یا باطل ندارد مدعیان دوای را هر
که و هرچه هست باید قلع و قمع نموده تا دارای منصب و مقام شویم
بنده عرض میکنم تاریخ عالم بما اجازه میدهد هر دولتی که تواند مملکت
خود را از سلطه واقعیت دشمنان خارجی نجات دهد وظیله ملت است
برای خلاصی وطنش قیام کند اما کابینه حاضرها میگوید من محض استفاده
شخصی باید مملکت را در بازار لندن به آمن بخس بفروشم در قانون
اسلام مدون است که کفار و قبیلکه بمالک اسلامی مسلط شوند مسلمین
باید بعدها افعه برخیزند ولی دولت انگلیس فرباد میدکند من اسلام و انصاف
نمیدانم باید دول ضعیفه را اسر آز و کشته مقصود مشئوم خود سازم .
بنده میگویم اتفاقات امروزه هزار تحدیث میکند مثل سایر ممالک دنیا
در تمام ایالات ایران اعلان جمهوریت اسر طبق مردم سوسیالیزمی داده
و رنج بران را از دست راحت طلبان برخایم و لیکن در برایان تن در نمیدهد
که مملکت ما با قانون مشروطیت از روی پرسکرام دموکراسی اداره گردد
ما این ادله وجود ایام محاکوم است در رام سعادت مملکتم سعی کرده گوانکه
کرور ها نفوس و نوامیں و هال ضایع شود - در مقابل جوابیدم که
موسی در مقاتله با فرعون و محمد صبا بوجهل و سایر مقتولین و وقاریین
آزادی و حرانی در محکمه عدل الهی میدهنم من هم میدهم .

بنده و همراهانم - شما و پیروانت در این دو خط مخالف میدریم
بساید دید عقلای عالم به جذ کشته ما میدخندند یا بفاتحیت شمشی
میکنند فرض ایمان مرائب فوق احتمال کذب رود یعنی بنده حقیقتاً یکنفر
جاء طلب نفسانی تصور شده بمواعید جنابعالی متعال، گردم آنوقت عرض
میکنم گاییکه اسلام گردیده و ورقه هم ورقة دولت را در دست اشته همراه ادار آویختید
حسب گردید تبعید تمودیده در اباقه رو بعد از این عملیات بازنگلیف تسلیم شدن مینمایید
در خاتمه که در خواست ملاقات کرده بودید عرض میکنم اشخاصیکه
دارای شرافت قولی نیستند ملاقات کردن با ایشان از قاعده عقل بادر
وبیرون است فقط بین هاو شمارا باید خداوند حکم فرماید . کوچک چنگلی